

Herdertjestocht

Suggesties en tips voor het organiseren van een herdertjestocht op kerstavond.

Onderdeel van programma

Voor wie
9-12 jaar

Bijbelboek Lucas

Duur
60+ minuten

Thema

Advent & Kerst

De herdertjes lagen bij nachte

Kerstavond, donker en koud. Toch zijn er buiten opgewekte kinderstemmen te horen. Een stoet trekt voorbij. Alle kinderen zijn verkleed. Het lijken wel herders... Wat doen die nu buiten op dit avonduur?

Herdertjestocht

Wie zo'n bonte stoet voorbij ziet trekken op Kerstavond, kan zomaar getuige zijn van een herdertjestocht. Een herdertjestocht is een soort speurtocht door je eigen dorp of wijk, langs verschillende plaatsen die ingericht zijn als decor van het kerstverhaal. In dat decor worden delen van het verhaal nagespeeld of verteld. De herdertjestocht kan gelopen worden door een bestaande groep, zoals de kinderclub van je kerk, maar ook door 'iedereen uit het dorp'. Toeschouwers van de herdertjestocht maken deel uit van het verhaal. Een herdertjestocht is dus eigenlijk een soort openluchtspektakel. Dat vraagt om voorbereiding, maar juist het kerstverhaal is de moeite waard om naar buiten te brengen. Niet in de laatste plaats vanwege het karakter van het verhaal zelf.

Een boodschap in levenden lijve

Het kerstverhaal is een verhaal van de straat. Het is niet voor niets dat in het Lucas-evangelie

herders in het veld het zijn die het goede nieuws te horen krijgen dat de Messias is geboren. Dat is de ruimte waar iedereen het horen kan. Dat is de ruimte waar het grote nieuws verspreid mocht worden. Wat is er dan mooier om op kerstavond de straten in te gaan en daar het verhaal te vertellen? Of beter: niet alleen te vertellen, maar te laten meemaken? In plaats van een verhaal te horen, zijn mensen onderdeel van het verhaal. De boodschap van saamhorigheid, erbij horen en vrede op aarde mag in levenden lijve ervaren worden!

Een verhaal voor iedereen

In veel plaatsen zijn herdertjestochten een ware traditie geworden waar de hele buurt of gemeenschap aan meedoet. Dat blijkt wel uit de informatie die op het internet te vinden is. Wie op het internet zoekt met de zoekterm 'herdertjestocht', komt talloze voorbeelden tegen van kerken, scholen en buurtverenigingen. Het ene voorbeeld is wellicht wat geschikter dan het andere, maar ze zijn in elk geval toegankelijk voor de zoeker. Het feit dat veel media aandacht schenken aan deze lokale initiatieven, geeft wel aan dat je jezelf in de kijker kunt spelen als kerk, als jeugdgraad of als initiatiefnemer. Op internet is echter nergens een kant-en-klare herdertjestocht te vinden. Hierbij in de eerste bijlage vind je een uitgewerkte Herdertjestocht.

Een verhaal uit de praktijk

Karianne Knol (jeugdoudster van de Veste in Gouda) vertelt hoe zij in december 2011 van plan was om voor het eerst in Gouda een herdertjestocht te organiseren. Allereerst is ze laaiend enthousiast en dat heb je nodig! Het idee is wel geboren in een kleine groep, maar het is een tamelijk grootschalig project. "We hadden draagvlak nodig en dat is gelukt! De kerkenraad is om." Nu breekt er een spannende tijd aan van heel veel organiseren en vrijwilligers op de been krijgen. Volgens Karianne is het nog best een spannend vraagstuk hoe dat te realiseren, maar ze heeft er alle vertrouwen in dat het gaat lukken. Met een paar juiste mensen, enthousiasme en de handen uit de mouwen moet het allemaal goed komen.

De eerste voorbereiding

"We hebben onze eerste bijeenkomst in maart gehad", vertelt Karianne. Ze legt uit dat het deze eerste keer best ingewikkeld is om alles voor elkaar te krijgen. Niemand heeft ervaring met het organiseren van dit evenement en het is wel belangrijk dat het goed gaat. Door op tijd te beginnen kun je in elk geval het overzicht houden en processen tijdig in gang zetten. Dat is ook wel nodig, want Karianne vertelt: "We waren op zoek naar een voorbeeldboek, maar helaas hebben we dat niet kunnen vinden." Nu is er dus tijd om zelf na te denken over alles wat nodig is.

Doorontwikkeling

Karianne vertelt hoe ze nog heel veel dingen aan het uitzoeken en overwegen zijn. Als voorbeeld noemt ze de vergunning. Het gaat om een evenement, maar is het nu een grootschalig of een kleinschalig evenement? Ook de invulling van de tocht is nog iets waar over nagedacht moet worden. Hoe ga je om met decors, hoe vertel je het verhaal? Moet het eigentijds zijn of juist heel klassiek? Er komt dus wel wat bij kijken.

Walter Meijles (destijds werkzaam bij Jong Protestant als regiocoach) heeft ervaring met een herdertjestocht in Arnhem en Doetinchem. Hij heeft een belangrijke tip: "Denk groot! Als je het presenteert als een grootschalige happening, zorg er dan ook voor dat het een grootschalige happening is."

Een paar klassiekers

Voor wie denkt aan een grootschalige happening, kan de moed wellicht in de schoenen zinken. Toch kun je met relatief weinig middelen een groot evenement neerzetten. Walter Meijles noemt een aantal succesverzekerde ideeën: "Echte schapen doen het altijd goed!" "In Arnhem wordt de kinderboerderij een grote levende kerststal, dan heb je er ook nog een koe bij." "Verder is een écht kind in de kribbe te midden van dat alles ook helemaal te gek." "Dat laatste vraagt natuurlijk wel om het benaderen van verschillende vaders en moeders die niet al te lang geleden een baby hebben gekregen." "De ouders kunnen uiteraard Maria en Jozef zijn." "Voor kinderen is dat echt helemaal het einde!"

Thema

Hoewel het kerstverhaal natuurlijk al een bepaald kader geeft, zijn er verder nog genoeg ideeën te bedenken. Karianne Knol vertelt hoe zij de tocht zelf nog aantrekkelijker willen maken: "We denken eraan om bijvoorbeeld halverwege de tocht Romeinse soldaten te laten controleren of iedereen wel écht is ingeschreven tijdens de volkstelling." Volgens Walter is het heel belangrijk om goed na te denken over waar de tocht in uitloopt. Een korte viering voor kinderen moet ook goed in elkaar zitten en aansluiten op de tocht.

Randvoorwaarden

Uiteindelijk is het heel belangrijk dat iedereen weet wat hij of zij moet doen. Een goede en duidelijke briefing is dus belangrijk. Met repetities voor de scènes moet je op tijd beginnen. De route moet goed aangegeven worden en te vinden zijn. Op belangrijke kruispunten zijn wellicht verkeersregelaars nodig. Ook EHBO'ers zijn belangrijk. Uiteindelijk zijn er van jong tot oud vrijwilligers bij betrokken. Maak hierbij wel een goede inschatting van welke verantwoordelijkheden iemand aankan, zodat mensen niet overbelast worden.

Werving en PR

Waar je ook zeker over na kunt denken is hoeveel mensen je wilt bereiken. Je kunt de herdertjestocht organiseren voor je eigen jeugdgroep, maar je kunt er ook een spektakel voor de hele buurt van maken. Dan is het wel nodig om via verschillende kanalen te adverteren. Dat vraagt om denkwerk over waar de beoogde doelgroep te vinden is. Te denken valt aan basisscholen, supermarkten en verenigingen. Aan een goed georganiseerde herdertjestocht doen dan zomaar meer dan honderd mensen mee!

In de downloads

- boekje
- communicatiedraaiboek
- kleurplaat
- checklist
- uitnodiging

